

Esbjerg Kulturskole og folkeskolereformen

Med det omfattende og unikke samarbejde, som Kulturskolen i over 60 år har haft med folkeskolen i Esbjerg Kommune, ser vi med den nye skolereform frem til fortsat at kunne spille en væsentlig rolle i udviklingen af vore børn og unge.

Hvad angår samarbejdet med folkeskolen har Esbjerg Kulturskole alle år været blandt de absolut førende i landet, hvilket vi gerne ser fortsat.

Herudover vil vi gerne tilbyde et øget samarbejde med de nye muligheder, som ligger i den kommende folkeskolereform.

Vi har i denne skrivelse forsøgt at skitsere størrelsen af vores nuværende samarbejde, samt at komme med idéer til et udvidet samarbejde, som også indbefatter inddragelse af kunstarter, som rækker udover musikken. Alt sammen undervisning foretaget af særdeles kompetente og professionelle undervisere/formidlere.

Det er for Kulturskolen væsentligt, at der skabes bevidsthed omkring vores nuværende og mangeårige samarbejde, således at dette ikke "tabes på gulvet" med skolereformen. Herudover er det væsentligt, at der samtidig skabes bevidsthed omkring de værdifulde ressourcer, som Esbjerg Kommune med Esbjerg Kulturskole allerede besidder og således bør udnytte. Sidst men ikke mindst vil det være af afgørende betydning, at der skabes mulighed for undervisning, udført af Kulturskolens lærere, i tiden som ligger før kl. 16.00. Hvis dette hindres vil en stor del af undervisningen, især hvad angår skolens mindre børn, gå tabt.

Vi håber, at vi med nedenstående samt yderligere ideer og ønsker, som måtte opstå i den forestående forberedende fase, kan være medvirkende til, at den nye skolereform bliver til øget glæde og udvikling for kommunens mange børn og unge.

*Jan Rohde Pedersen,
Kulturskoleleder Esbjerg Kommune*

- Kulturskolens aktivitetselever i folkeskolealderen udgør 2.096 musikelever, 213 billedkunstelever, 84 teater elever og 68 ballet elever, i alt 2.461 elever svarende til 20% af den samlede elevmasse i 0.-9. kl. i Esbjerg Kommunes folkeskoler
- Ca. 70 % af Kulturskolens elever starter deres undervisning i tidsrummet mellem kl. 12 og 15.
- Kulturskolen tilbyder Musikalsk Forskole på 16 folkeskoler. I alt 45 hold, hvoraf deltagelse er gratis for eleverne på 22 hold, som betales af skolerne. De øvrige hold er forældrebetalte.
- Kulturskolen tilbyder skolekor på 19 skoler. I alt 28 kor med deltagelse af 696 børn. Deltagelse i kor er gratis for eleverne.
- Kulturskolen aflønner 59 kombinationsansatte folkeskolelærere i godt 7.500 timer om året.
- Kulturskolens musikpædagoger har instrumentalundervisning på 13 af kommunens folkeskoler efter skoletid.

Hvorfor et samarbejde med Esbjerg Kulturskole?

Det udarbejdede idékatalog skal ikke ses som et færdigt produkt, men snarere som et bud på nogle af de nye muligheder, som adskiller sig fra, hvad folkeskolen tidligere har kunnet tilbyde.

Vi ønsker således ikke blot at være leverandør af ydelser, men snarere at indgå i partnerskaber omkring børnenes udvikling på en lang række områder, som skolereformen nu åbner op for.

Gennem samarbejdet omkring de kunstnerisk-kreative fag vil børn og unge på nye måder og i øget grad kunne udvikle deres menneskelige kompetencer indenfor en mængde områder frem mod "det hele menneske". Områder som der, i mange år med positive resultater af bl.a. hjerneforsker Keld Fredens, er forsket rigtig meget i. Han sammenfatter resultaterne med flg. ord:

"Musik giver liv til læring"

Nedenstående er således blot et lille udsnit af, hvad kunsten kan bidrage med til det enkelte menneske:

- Giver motivation, glæde og trivsel
- Udløser dopamin, som er hjernens lykkestof
- Udvikler sociale kompetencer
- Udvikler evne til dels "at være i centrum" og dels at "være den der støtter"
- Udvikler motoriske færdigheder
- Udvikler empati
- Dæmper stress
- Udvikler kreative og innovative kompetencer som vidensamfundet efterspørger
- Skaber fællesskaber
- Kan foretage differentieret undervisning

Herudover:

- I Esbjerg har vi allerede et unikt samarbejde mellem folkeskolerne og Kulturskolen, hvor 59 folkeskolelærere har musikundervisning for Kulturskolen på hjemskolerne
- Ca. 70% af Kulturskolens elever undervises i skoleåret 2013-14 i tidsrummet kl. 12.00-15.00
- Kulturskolen har 17 musikpædagoger, som underviser i instrumentalundervisning på hjemskolerne
- Formålet med det forpligtende samarbejde mellem folkeskolen og Kulturskolen er iht. bemærkninger til loven "at sikre, at musikskolernes undervisning af eleverne fortsat kan gennemføres på trods af forlænget skoledag"

Hvornår kan Kulturskolen medvirke?

Kulturskolen ser sig selv som en aktiv part i undervisningen i såvel indskoling som på mellemtrin og i udskoling i folkeskolerne og lægger vægt på, at være en del af børnenes skoledag.

Kulturskolen kan byde ind i såvel understøttende undervisning som obligatorisk undervisning og valgfag.

Vi foreslår at undervisningen i de kreative fag lægges i bånd eller søjler.

Bånd: fx hver dag kl. 11-12 eller 13-14 (indskoling), kl. 14-15 (mellemtrin)

Søjle: en dag om ugen fx kl. 10-14.

Musikaktiviteter (solo, hold, kor, sammenspil) eller øvrige kreative fag lægges i båndet/søjlen sammen med andre "valgfrie" aktiviteter

Idékatalog

Kulturskolen vil kunne tilbyde følgende forløb både for hele sæsonen og som projektforsløb:

- Fortsat samarbejde med vore kombinationsansatte folkeskoleansatte – *med udgangspunkt i det eksisterende samarbejde udgørende p.t. godt 7.500 timer*
- Kompagnonundervisning i obligatoriske fag – *musikpædagoger og skolernes musiklærere samarbejder om den obligatoriske undervisning, (fx 10-14 uger pr. skoleår (0.-6. årgang))*
- Kortere modulforløb/projekter på folkeskolen eller på Kulturskolen i alle kunstformer med afsluttende produkt – *medarbejdere fra Kulturskolen samarbejder med folkeskolelærere om fx 2 ugers projekt én gang pr. år*
- Instrumentalundervisning af hele eller dele af klassen i skoletiden; *en hel klasse udstyres med instrumenter (musiklærer, musikpædagog, kombinationsansat folkeskolelærer); obligatorisk instrumentalundervisning i 0.-2. kl. 3-4 elever tages ud af anden undervisning én gang om ugen (musikpædagog); instrumentkarussel; stomp osv.*
- Instrumental solo- eller holdundervisning i skoletiden (forældrebetaling) – *fx i stedet for lektiecafé eller anden understøttende undervisning.*
- Kor, skoleorkestre, sammenspil, bands
- Samarbejde med faglærere i almene skolefag
- Obligatorisk forskole til alle 0. klasser – *musikpædagog/kombinationsansat lærer i samarbejde med børnehaveklasseleder*
- El Sistema på udvalgte skoler
- Valgfag i 7.-9. kl.

- Billedkunst
- Musik og bevægelse/dans (45 min. bevægelse om dagen)
- Levende musikhistorie
- Efteruddannelse af lærere
- Projekt for folkeskolelærere og Kulturskolens musikpædagoger
- Weekendseminarer for folkeskolelærere og musikpædagoger
- Almen musikviden
- Fællestimer (timekoncerter, morgensang o.a.)
- Talentklasser

Beskrivelse af Idekataloget

I det efterfølgende uddybes de enkelte ideer.

Samarbejde med kombinationsansatte

Kulturskolen ønsker at bibeholde og udvikle det unikke samarbejde, som vi allerede har med folkeskolen gennem aflønning af 59 kombinationsansatte folkeskolelærere (godt 7.500 timer pr. år). De kombinationsansatte folkeskolelærere underviser i musikalsk forskole, kor, skolesammenspil samt på blokfløjte- og guitarhold. Endvidere indgår – som en del af dette samarbejde, at Kulturskolens musikpædagoger underviser på disse hold, hvis den enkelte folkeskole ikke selv har kvalificerede undervisere.

Økonomi vedr. nuværende samarbejde: Kulturskolen køber timer for ca. 2,5 mio. kr. pr. år af skolerne. I forbindelse med indførelse af Helhedsskolen for nogle år siden, blev det vedtaget, at den enkelte skole måtte betale den udgift, som forældrene ellers ville have haft til forskoleundervisning og anden Kulturskoleundervisning, som lå inden for skoletiden. Det var der mange skoler, der valgte at gøre dengang. Efter ophør af helhedsskolen betaler folkeskolerne stadig for 22 forskolehold og 5 sammenspilshold.

Køb af hold koster i sæson 2013-14: 11.640 kr. pr. forskolehold (12 elever), 8.750 kr. for instrumentalhold (7 elever) og ca. 5.600 kr. for skolesammenspilshold (7 elever) pr. sæson.

Kompagnonundervisning

Projektforløb, hvor der samarbejdes mellem en kulturskolelærer og folkeskolelærer om den obligatoriske undervisning i 0.-6. kl.

Økonomi: Ca. 4.200 kr. for et forløb med 10 lektioner á 45 min.

Kortere modulforløb/projekter på folkeskolen eller på Kulturskolen i alle kunstformer med afsluttende produkt

Modulforløb/projekt med underviser fra Kulturskolen om et projekt fx i musik, billedkunst, teater, skrivekunst eller dans.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Instrumentalundervisning af hele eller dele af klassen i skoletiden

Kan fx være

- frivillig blokfløjteundervisning i 3. kl.
- at udstyre en hel klasse med blæse- eller strygerinstrumenter
- at 3-4 elever tages ud af undervisningen én gang om ugen eller anden form for frivillig eller obligatorisk instrumentalundervisning efter nærmere aftale med den pågældende skole.

Økonomi: Betales af skolen og/eller af forældre efter nærmere aftale.

Instrumentalundervisning solo- eller holdundervisning i skoletiden

Elever kan tilbydes solo- eller holdundervisning i skoletiden enten på Kulturskolen: Islandsgade (Esbjerg), Linje10 (Bramming), SeminarieHuset (Ribe) - eller på hjemskolen, og derved opfylde sin undervisningspligt.

Økonomi: Forældrebetalt undervisning. Gratis for skolerne.

Kor, skoleorkestre, sammenspil, bands

Økonomi: Betales af skolen eller forældre. Kan evt. indgå som en del af den kulturskoleundervisning, som allerede findes på skolerne.

Samarbejde med faglærere i almene skolefag

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Obligatorisk forskole til alle 0. klasser

Økonomi: Betales af skolen. Kan evt. indgå som en del af den kulturskoleundervisning, som allerede findes på skolerne.

Musikdramatisk legestue i indskolingen

Leg med fantasi musik, roller og universer. Styrelse af innovativ tænkning, sociale evner, relationer og skaberkraft.

Max. 20 børn pr.hold og 2 undervisere

Økonomi: ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min

El Sistema på udvalgte skoler

El Sistema blev startet i Venezuela i midten af 1970'erne med det udgangspunkt at give børn, uanset social status og økonomisk formåen adgang til at lære at spille sammen med andre. El Sistema er skildret i en dokumentarfilm: **El Sistema - music to change life**
<http://elsistemausa.org/>

I Danmark tilpasses projektet primært til børn, som bor i belastede byområder.

Økonomi: Evt. søge fondsmidler til dette.

Valgfag i 7.-9. kl.

Musik, billedkunst og teater.

I teater kan bl.a undervises i improvisationsteater, stuntfight m.m. Max 15 elever pr. hold.
Undervisningen varetages af en lærer fra Kulturskolen.

I musik kan der fokuseres på elevernes interesser og forudsætninger, f.eks. praktisk/ musikalske færdigheder (sang og sammenspil), musikalsk skabende processer (f.eks. sangskrivning, musicalopsætning og koncerter) og ekskursioner ud i musiklivets mange facetter.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Billedkunst

Tilbud om undervisning på skolerne i tiden mellem kl. 9.00 og 14.00 af højt kvalificerede undervisere med kunstnerisk baggrund i bl.a. grafik, tegning, keramik og skulptur.

Undervisningen af elever, der aktivt har valgt billedkunst som valgfag i aktivitetstimerne fra 2. til 6. klassesettrin, dog max 15 elever pr. hold, ligesom Kulturskolens billedkunstlærer kan fungere som kompagnonlærer i den almindelige billedkunstundervisning.

Der kan varetages billedkunstundervisning for max. 15 elever pr. hold. Kan fx være tegne- eller keramikundervisning i forløb over 5 til 10 uger. Undervisningen kan også finde sted på Esbjerg Kulturskole, hvor vi tilmed kan tilbyde undervisning i fremstilling af grafiske tryk på professionelt værksted.

Herudover deltagelse i projektforsløb, ved udsmykningsopgaver og temauger. Endvidere kan lærerne fungere som konsulenter ved fremstilling af scenografi i forbindelse med teaterstykker.

Økonomi: ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min. + materialer.

Teater

Kulturskolen kan tilbyde musikdramatisk legestue i indskolingen, valgt for 7.-9. kl. i tidsrummet kl. 10.00 - 14.00 samt moderne dans og ballet i forbindelse med de 45 min bevægelse

Projektforsløb: f.eks. forestillingsprojekter fra idé til forestilling. Lærerne kan også fungere som konsulenter/sparringspartnere i forbindelse med teateraktiviteter og projekter på den enkelte skole.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Musik og bevægelse/dans

Tilbud om at undervise i forbindelse med, at børnene skal bevæge sig 45 min. hver dag. Kulturskolen har bl.a. erfaring fra musikalsk/dramatisk legestue, og kan også tilbyde SSB (spil-sang-bevægelse) for eleverne.

Kulturskolen tilbyder også undervisning i moderne dans og ballet.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Levende musikhistorie

Folkeskolelærer og musikskolelærer samarbejder om at holde emneuger, fx blues, rock, jazz, pop, r'n'b. Forløbet afsluttes med en koncert med elever/lærere.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Projektforløb for specialklasser

Modulforløb med tværfaglige samarbejder, hvor der arbejdes med kreative musikalske processer, hvor eleverne selv er med til at skabe musik. Det kunne være at sætte musik til billeder, lyrik, historiske begivenheder m.m.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Efteruddannelse af folkeskolelærere

Kulturskolen kan tilbyde efteruddannelseskurser for musik-, billedkunst- og teaterlærere i folkeskolen. F.eks. brugsklaver/guitar, kurser i forskellige emner fx stomp, sang- og stemmetræning, sammenspil, billedkunst

Økonomi: Bestilles og betales af skolerne iht. nærmere aftale.

Projekt for folkeskolelærere og musikskolelærere

Sammenspilsforløb for hele klasser med rytmisk band, hvor Kulturskolens elever er grundstammen. Kor og ssb (sang-spil-bevægelse) indgår tilligemed i dette projekt.

Økonomi: Efter nærmere aftale.

Weekendseminarer

Folkeskolelærere og musikpædagoger samarbejder og idéudvikler med henblik på at tage det bedste fra begge verdener: Hvad kan vi sammen?

Økonomi: efter nærmere aftale

Almen musikviden

Undervisning ved en musikpædagog - (evt. sparring med folkeskolelærer) - hvor nodelæsning, teori, musikhistorie, ssb, sang indgår.

Økonomi: Ca. 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Fællestimer (timekoncerter, morgensang o.a.)

Økonomi: Op til ca 420 kr. pr. lektion á 45 min.

Talentklasser

Oprettelse af talentklasse på én eller flere skoler i lighed med eliteidrætsklasse på Vestervangsskolen. Talentklasserne kan f.eks. bestå af musikelever og Den Kongelige Ballets talentelever.

Et materiale omhandlende kulturtalentklasser er under udarbejdelse.

Esbjerg, den 13. november 2013.